

Identificatie en typering van de LEESKAARTEN BOEKENJUF

Praktische Informatie	
1. <u>Productinformatie</u>	Leeskaarten Boekenjuf; Canon Cultuurcel – Beste boekenjuf/-meester van het jaar: deze prijs is een initiatief van CANON Cultuurcel in samenwerking met de Groep Kinder- en Jeugdboekenuitgevers van de Vlaamse Uitgevers Vereniging (VUV); materiaal op papier vrij te downloaden van http://jacom.vlaanderen.be/2012/sites/2012/files/Beste_boekenjuf_boekenmeester_2012.pdf
2. <u>Wat en voor wie?</u>	De Leeskaarten Boekenjuf kunnen gebruikt worden in het lager onderwijs en in de eerste graad van het secundair onderwijs. Deze leeskaarten geven de leerkracht een idee van het leesplezier van leerlingen en van een brede waaier aan andere competenties. De bedoeling van de leeskaarten is niet om leerlingen een cijfer te geven voor hun rapport, maar het kan wel gebruikt worden om een zicht te krijgen op de vaardigheden en de interesses van leerlingen.
3. <u>Welk soort instrument?</u>	☐ Toets ☐ Volgstelsel ☐ Observatiewijzer ☐ Portfolio ☒ Andere De brochure en de leeskaarten dienen als inspiratiebron voor leraren, als voorbeelden voor de praktijk, ter aanvulling van en ondersteuning voor het in kaart brengen van leesplezier.
4. <u>Hoe lang duurt de afname?</u>	Afhankelijk van hoeveel tijd de leerkracht hiervoor vrij kan/wil maken.
5. <u>Eén of meer meetmomenten?</u>	☐ Eén meetmoment ☒ Meer meetmomenten
6. <u>Klassikale of individuele afname?</u>	☒ Klassikaal ☒ Individueel

	<p>Bij het vrij lezen kan de afname klassikaal gebeuren. De afname is eerder individueel tijdens leesbegeleiding bij de zorg- of klasleerkracht of bij een logopedist (buitengewoon basisonderwijs).</p>
<p>7. <u>Geeft het instrument resultaten op leerlingenniveau, klasniveau of op schoolniveau?</u></p>	<p>☒ Leerlingenniveau ☒ Klasniveau ☐ Schoolniveau</p> <p>Aan de hand van de Leeskaarten Boekenjuf kan een leerkracht een beeld krijgen over de klas in het algemeen: welk genre vaak gelezen wordt en welk genre helemaal niet.</p>
<p>Omschrijving van het instrument</p>	
<p>8. <u>Welke vaardigheden?</u></p>	<p>Vaardigheden:</p> <p>☒ Lezen ☐ Schrijven ☐ Spreken/Gesprek ☐ Luisteren</p> <p>Competenties:</p> <p>☒ Taalcompetentie ☒ Zelfsturende competentie ☒ Leercompetentie ☒ Sociale competentie</p> <p>Deelcompetenties: De Leeskaarten Boekenjuf hebben betrekking op alle competenties binnen het raamwerk van de vaardigheid lezen. Meer specifiek sluiten deze leeskaarten aan bij volgende deelcompetenties:</p> <p>Taalcompetentie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leesplezier ontwikkelen <p>Leercompetentie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bereidheid tot nadenken over leesgedrag <p>Zelfsturende competentie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leesbereidheid ontwikkelen

	<p>Sociale competentie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritisch zijn en eigen mening formuleren - Interesse, respect en waardering tonen voor de persoon van de ander en voor eigen en andermans cultuur.
<p>9. <u>Wat doen de leerlingen?</u></p>	<p>Canon Cultuurcel ontwikkelde samen met de onderwijskoepels en een aantal experts de leeskaart. Het is een middel om bij leerlingen een leessaak te ontwikkelen en hen te doen proeven van nieuwe genres.</p> <p>Zo werkt het:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen kiezen zelf een boek uit een ruim en gevarieerd boekenaanbod. - Na het lezen krijgt elke leerling een leeskaart en vult het onderste deel in: de leeservaring. <i>Leest het boek vlot? Is het een leuk boek?</i> - Met het bovenste deel van de kaart kan de leerling het boek aanraden aan een klasgenoot, vriend(in), ouder(s), leraar ... maar dat is niet verplicht. - De ontvanger van een aanraadkaart mag het boek lezen, maar ook dat is niet verplicht. Hij bewaart de kaart wel. - De leerlingen verzamelen hun kaartjes. De leraar maakt tijd voor een boekenpraatje. <i>Wat heb je gelezen? Wat viel in de smaak ...?</i> Leerlingen krijgen zo de kans om een persoonlijke leessaak te ontwikkelen. - Als je merkt dat een leerling steeds hetzelfde genre leest of honger heeft naar meer, dan kun je het uitdagen om eens iets nieuws te proberen. - Dankzij de kaartjes krijg je ook zicht op de boekensmaak van jouw klas.
<p>10. <u>Waarvoor kan het instrument gebruikt worden?</u></p>	<p> ☐ Screening ☐ Diagnose ☒ Andere </p> <p>De Leeskaarten Boekenjuf kunnen gebruikt worden om de boekensmaak binnen een klas in kaart te brengen. Daarnaast bieden de leeskaarten ook veel kansen om leerlingen elkaar te laten kennismaken met andere genres en elkaar te stimuleren om boeken te lezen. Terwijl leerlingen kennismaken met andere genres, ontwikkelen ze gaandeweg een persoonlijke leessaak. Dit wordt gestimuleerd aan de hand van de 'boekenpraatjes' die leerlingen met hun leerkracht en/of medeleerlingen kunnen maken. Hierdoor leren ze om te reflecteren op hun leesgedrag door stil te staan bij vragen zoals: wat viel in de smaak, wat heb ik graag gelezen? Verder kunnen de Leeskaarten Boekenjuf ook gebruikt worden in oudergesprekken. De gesprekken</p>

	gaan dan over boekenadviezen en tips om thuis te lezen met leesplezier.
11. <u>Laat het instrument toe leerlingen te vergelijken?</u>	☐ Vergelijking mogelijk met andere leerlingen (normgerelateerde vergelijking) ☐ Vergelijking mogelijk met een drempel (criteriumgerelateerde vergelijking) ☒ Geen vergelijking normen
Criteria voor een goed evaluatie-instrument	
12. <u>Wat meet het instrument?</u>	<p>De handleiding van Leeskaarten Boekenjuf geeft informatie over:</p> <p>☒ Waarop ze zich baseerden voor het opstellen van het evaluatie-instrument (bijvoorbeeld eindtermen, ERK, etc.) en of het instrument m.a.w. representatief is voor de leerstof</p> <p>De Leeskaarten Boekenjuf vinden voornamelijk aansluiting bij de eindtermen 4.8 (leesbereidheid ontwikkelen, plezier ontwikkelen in lezen, bereidheid ontwikkelen tot nadenken over het leesgedrag en het naleven van leesconventies) en 5.1 (zich oriënteren op volgende aspecten van de leestaak: doel, teksttype en eigen kennis).</p> <p>☐ In welke mate het instrument aansluit bij de doelstelling die men vooropstelde (wat wil men evalueren versus hoe doet men dat?): .....</p> <p>☐ Geen informatie over validiteit</p> <p>De Leeskaarten Boekenjuf geeft de leerkracht een idee van het leesplezier van leerlingen en van een brede waaier aan andere competenties. De bedoeling van de leeskaarten is niet om leerlingen een cijfer te geven voor hun rapport, maar het kan wel gebruikt worden om een zicht te krijgen op de vaardigheden en de interesses van leerlingen.</p>
13. <u>Is het instrument betrouwbaar?</u>	<p>De handleiding van Leeskaarten Boekenjuf geeft informatie over:</p> <p>☐ Betrouwbaarheid van de toetsafname (wordt er in de handleiding een protocol voorgesteld voor de toetsafname zodat die telkens op dezelfde manier gebeurt?):</p> <p>☐ De betrouwbaarheid: ....</p> <p style="margin-left: 20px;">☐ is eerder laag</p> <p style="margin-left: 20px;">☐ is eerder middelmatig</p> <p style="margin-left: 20px;">☐ is eerder voldoende hoog</p> <p>☐ Betrouwbaarheid van de scoring (zijn de criteria voor evaluatie vooraf bepaald?) : ....</p>

	<p>☒ Geen informatie over betrouwbaarheid</p> <p>De leeskaarten zetten de leerlingen aan tot reflectie op hun eigen leesgedrag, maar er hangt geen beoordeling aan vast.</p>
<p>14. <u>In de praktijk?</u></p>	<p>In de handleiding worden een aantal tips meegegeven om leerkrachten te ondersteunen bij het motiveren van leeszwakke of ongemotiveerde leerlingen.</p>
<p>15. <u>Praktische haalbaarheid?</u></p>	<p>Afhankelijk van de aandacht die de leerkracht wil geven aan het in kaart brengen van het leesplezier van de leerlingen en aan het uitwisselen van de leeservaringen, neemt het werken met leeskaarten meer of minder tijd in beslag.</p>
<p>16. <u>Kritische reflectie op algemene kwaliteit.</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> – Het niet-dwingende karakter van de leeskaarten is een zeer positief element en zal maken dat de leerling zich helemaal niet beoordeeld of geëvalueerd voelt. De leeskaarten kunnen in dit opzicht eerder ingezet worden als taak dan als toets. – De leeskaarten zijn grafisch opgevat als ansichtkaarten. Dit geeft een grote entertainmentwaarde aan het instrument en maakt het zeer aantrekkelijk. – De leeskaarten maken dat lezen eerder een sociale activiteit wordt doordat ervaringen gedeeld worden en erover gepraat wordt. – De leeskaarten evalueren het leesplezier en leiden daarna tot een reflectie op het leesgedrag van de leerlingen. Dit is een evaluatie-instrument dat m.a.w. in de eerste plaats een didactische functie nastreeft. – Als de leerlingen hun leeskaarten verzamelen van de tweede en/of derde graad dan krijgen ze een leesportfolio met hun leeservaringen. Dit biedt dan een overzicht. Het kan niet de bedoeling zijn dat dit gebruikt wordt om aan te tonen dat er voldoende gelezen werd.